

Az innovációs járulék szabályai 2019.

Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvény (Módtv.) 56. §-a 2019. január 1-jei hatállyal módosította az innovációs járulék szabályait tartalmazó, *a tudományos kutatásról, fejlesztésről és az innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény* (a továbbiakban: *Inno. tv.*) 15. § (2) bekezdésének a) pontját.

A módosítás az innovációs járulék-szabályozás 15 éves történetének egyik legsarkalatosabb pontját, a mikro- vagy kisvállalkozási besorolás Inno. tv-beli megítélését érintette. Az innovációs járulékra vonatkozó szabályozás ugyanis már a kezdetektől mentesítette a járulékkötelezettség alól a mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülő gazdasági társaságokat. A szabályozásbeli eltérés abban mutatkozott meg, hogy az említett besorolásnál milyen adatokat kellett figyelembe venni.

A 2018. december 31-ig hatályos szabályozás – amely 2015. január 1-jétől volt alkalmazandó – akként rendelkezett, hogy mentes a járulék fizetésének kötelezettsége alól *a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény.* (a továbbiakban: *Kkv. tv.*) 3. § (2) és (3) bekezdése szerint mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülő gazdasági társaság. Ez azt jelentette, hogy az említett adóévekben az innovációs járulék alóli mentesség szempontjából a mikro- vagy kisvállalkozói státuszt kizárólag a Kkv. tv. hivatkozott 3. § (2)-(3) bekezdései alapján kellett megállapítani.

2019. január 1-jétől azonban az Inno. tv. 15. § (2) bekezdésének a) pontja azt mondja ki, hogy a járulék fizetésének kötelezettsége alól a Kkv. tv. szerinti mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülő gazdasági társaság mentesül. Ennek alapján az idei évtől kizárólag azok a gazdasági társaságok mentesülnek az innovációs járulék megállapításának, megfizetésének és bevallásának kötelezettsége alól, amelyek a Kkv. tv. valamennyi előírása figyelembevételével kis- vagy mikro-vállalkozásnak minősülnek. A vállalkozásoknak tehát 2019. január 1-jétől nem csupán a Kkv. tv. 3. § (2)-(3)

bekezdésében felsorolt mutatóértékekre – összes foglalkoztatotti létszám, éves nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg vizsgálata a vállalkozás saját, önálló szintjén – kell tekintettel lennie, hanem

- az önálló, a partner- és kapcsolódó vállalkozásokra vonatkozó szabályokra is (Kkv. tv. 4-5.§)
- az állam vagy önkormányzat tulajdoni részesedésével érintett vállalkozásokat érintő előírásokra, illetve arra, hogy
- valamely besorolási mutatószám meghaladása tartósan tekinthető-e.

A Kkv. tv. valamennyi előírásának a kis- és mikro-vállalkozói státusz megállapításánál való figyelembevétele elsősorban azokat a vállalkozásokat emeli be az innovációs járulékalanyok közé, amelyek egy nemzetközi vállalatcsoport tagjaként működnek, illetve kapcsolódó- vagy partnervállalkozásokkal rendelkeznek. Míg a 2015-2018. adóévekben egy vállalkozás az – üzleti év első napján ismert, utolsó rendelkezésre álló – éves (vagy egyszerűsített éves) beszámoló adatai alapján sorolta be magát, addig 2019-től már a konszolidált (összevont) éves beszámoló – ennek hiányában a partner- illetve kapcsolódó vállalkozások beszámolóiban is szereplő adatok saját beszámolóban lévő adatok melletti – figyelembevételével szükséges a KKV besorolást megállapítani. Ahhoz azonban, hogy egy vállalkozás besorolása megváltozzon, az is szükséges, hogy a vállalkozás mutatóértékei két egymás követő évben (beszámolási időszakban) meghaladják vagy alulmúlják az utolsó besorolást (ez az ún. kétéves szabály).

Figyelembe véve, hogy az újonnan – illetve ismételten – innovációs járulékkötelezetté váló adózókra 2019 második negyedévében két bevallási határidő is vonatkozik, jelen cikkünk célja az innovációs járulék idei évben hatályos előírásainak áttekintése.

1. Az innovációs járulék alanyai

Az Inno. tv. 15. § (1) bekezdése értelmében a belföldi székhelyű, *a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.)* hatálya alá tartozó gazdasági társaság kötelezett innovációs járulék megállapítására.

Mentesül azonban a járulék fizetésének kötelezettsége alól

- a) a Kkv. tv. szerint mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülő gazdasági társaság,
- b) a Magyar Nemzeti Bank,
- c) a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.,
- d) a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter felügyelete alá tartozó, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság,
- e) a cégbejegyzés évében a jogelőd nélkül alapított gazdasági társaság és annak előtársasága,
- f) a közhasznú nonprofit gazdasági társaság,
- g) a járulékfizetésre kötelezett, de felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alatt álló gazdasági társaság.

Mivel nem az Szt. alanya, nem kell innovációs járulékot fizetnie – egyebek mellett – a kisadózó vállalkozások tételes adója alanyának, az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (Eva tv.) szerint bevételi nyilvántartást vezető közkereseti társaságnak, betéti társaságnak, az egyéni vállalkozónak, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviselőjének. Mivel nem gazdasági társasági formában működő adózóról van szó, szintén mentesül az Inno. tv. szerinti járulékkötelezettség alól pl. az egyéni cég, a civil szervezetek (alapítvány, egyesület), a szövetkezet, lakásszövetkezet, erdőbirtokossági társulat vagy a vízitársulat.

A felszámolással, kényszertörléssel érintett adózónak az eljárás megkezdését megelőző, tevékenységét záró adóévre vonatkozó innovációs járulékkötelezettségéről a '71-es számú bevalláson kell elszámolnia. Az egyébként innovációs járulékkötelezett gazdasági társaságot a felszámolási illetve kényszertörlési eljárás alatt nem terheli innovációs járulékbevallási, és fizetési kötelezettség. A végelszámolás alatt álló adózót azonban az Inno. tv. nem mentesíti a járulékkötelezettség alól.

Az innovációs járulékkötelezettség, illetve az az alóli mentesség megállapításánál az üzleti év első napján fennálló állapotot kell vizsgálni [Inno. tv. 15. § (3) bekezdés]. A hivatkozott rendelkezésnek különösen a Kkv. tv. szerinti mikro- vagy kisvállalkozói besorolásnál van jelentősége; a besorolás évközi változása ugyanis nem érinti az innovációs járulékkötelezettséget (vagy annak hiányát). Ha például egy vállalkozás az adóéve első napján mikro- vagy kisvállalkozásnak minősül, majd az adóév során esetlegesen elveszíti ezen besorolását, mindez nincs hatással az Inno. tv.

szerinti adóévi besorolására, tehát nem válik utólagosan adóalannyá. Mindez fordított esetben is igaz; ha egy gazdasági társaság az adóéve első napján nem minősül mikro-, vagy kisvállalkozásnak (és az Inno. tv. egyéb rendelkezései alapján sem mentesül az innovációs járulék alól), járulékkötelezettségét nem érinti, ha év közben – pl. 2019 júniusában a legutolsó, 2018. évre vonatkozó beszámoló elkészültét követően az abban foglalt adatokat is figyelembe véve – immáron mikro- vagy kisvállalkozásnak minősül. [Itt jegyezzük meg, hogy az innovációs járulék szabályaitól eltérően a társasági adóban a KKV besorolást általában az adóév utolsó napján fennálló állapot szerint kell vizsgálni].

Mentesül az innovációs járulék alól a cégbejegyzés évében a jogelőd nélkül alapított gazdasági társaság és annak előtársasága. Előtársasági időszaknak minősül a jogelőd nélkül alapított vállalkozónál az alapítása időpontjától (létesítő okirata ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától) létrejöttének (a cégjegyzékbe való bejegyzésének), illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napjáig – mint mérlegfordulónapig – terjedő időszak, függetlenül annak időtartamától. Az előtársasági időszakról – bár önálló üzleti évről minősül – csak akkor kell külön beszámolót készíteni, ha ezen időszak alatt a vállalkozó megkezdte vállalkozási tevékenységét, és/vagy a bejegyzésre az üzleti év naptári évnek megfelelő, vagy választott mérlegfordulónapjáig nem került sor. Ha az előtársasági időszakról külön beszámoló készül, a vállalkozás az innovációs járulékkötelezettség alól az előtársasági évben, illetve az azt követő üzleti évben mentesül. Amennyiben az előtársasági időszakról külön beszámoló nem készül, a vállalkozás az innovációs járulék alól az első üzleti évében – a cégbejegyzés évében – mentesül (ami a létesítő okirat ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától a bejegyzett társaság üzleti évének mérlegfordulónapjáig tart).

2. Az innovációs járulék alól mentesülő mikro- vagy kisvállalkozások besorolásánál figyelembe veendő adatok és körülmények

Az adójogszabályok fogalomrendszerében a KKV kategórián belül *kisvállalkozásnak* minősül az a vállalkozás, amelynek

- összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb, és
- éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

A KKV kategórián belül *mikrovállalkozás* az a vállalkozás, amelynek

- összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és
- éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg

[Kkv. tv. 3. § (2)-(3) bekezdés].

Az összes foglalkoztatotti létszám, az éves nettó árbevétel és a mérlegfőösszeg adatok (a továbbiakban együtt: besorolási adatok) közül a foglalkoztatotti létszámra vonatkozóan mindenképpen teljesülnie kell, míg a másik kettő vonatkozásában elegendő, ha az egyik megfelel a rá vonatkozó határértéknek. Amennyiben a vállalkozás működési ideje 1 évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni.

Nem minősül KKV-nak az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése – tőke vagy szavazati joga alapján – külön-külön vagy együttesen eléri vagy meghaladja a 25%-ot. Mivel 2018. december 31-ig a Kkv. tv. utóbbi, 3. § (4) bekezdését nem kellett figyelembe venni az Inno. tv. alkalmazásában a kis-, illetve mikrovállalkozói besorolás megállapításánál, 2015 és 2018 között az állami illetve önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok nem voltak az innovációs járulék alanyai, ha a Kkv. tv. 3. § (2)-(3) bekezdései szerint mikro- vagy kisvállalkozásnak minősültek. 2019. január 1-jétől azonban azon vállalkozások, amelyekben az állami illetve önkormányzati részesedés külön-külön vagy együtt eléri vagy meghaladja a 25%-ot, innovációs járulék fizetésére kötelezetté válnak, adott esetben a Kkv. tv. 3. § (2)-(3) bekezdéseiben foglalt feltételek teljesítése ellenére is. Nem kell azonban a 25%-os, vagy azt meghaladó mértékű tulajdoni részesedést vizsgálni, ha a Kkv. tv. 19. § 1. pontja szerinti befektetők rendelkeznek a vállalkozásban az említett részesedéssel (pl. állami befektető társaságok, felsőoktatási intézmények, nonprofit kutatási központok, regionális fejlesztési alapok, évi 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget el nem érő költségvetéssel és kevesebb, mint 5 000 lakossal rendelkező helyi önkormányzatok); ebben az esetben a vállalkozás KKV-nak minősülhet a törvényi feltételek teljesítésekor.

A besorolás alapjául szolgáló mutatóértékek megállapításánál a vállalkozó alapesetben az érintett üzleti évet megelőző második üzleti évre vonatkozó beszámoló adatait veszi figyelembe, ha az üzleti év első napján – az Inno. tv. szerinti besorolás napján – az előző üzleti évre vonatkozó beszámolóval még nem rendelkezik.

2019. január 1-jétől a vállalkozásoknak a KKV besorolásukkor figyelembe kell venniük a Kkv. tv. önálló-, partner- és kapcsolódó vállalkozásokra irányadó szabályait is.

Önálló vállalkozásnak minősülnek azon vállalkozások, amelyek nem minősülnek sem partner-, sem kapcsolódó vállalkozásnak [Kkv. tv. 4. § (1) bekezdés]. Azok a gazdasági társaságok tartoznak ide,

- amelyek nem rendelkeznek tulajdoni részesedéssel, szavazati joggal, döntő irányítási, ellenőrzési stb. joggal más vállalkozás(ok)ban, illetve amelyekben más vállalkozás sem rendelkezik az említett jogosítványokkal;
- amellyel a Kkv. tv. 19. § 1. pontja szerinti befektetők sem külön-külön, sem együttesen nem állnak kapcsolódó vállalkozási jogviszonyban, vagy amelynek befektetői – sem közvetlenül, sem közvetve – nem vesznek részt az irányításban, vagy amelynek a befektetői nem vállalkozásként működnek (a vállalkozás tehát akkor is önálló vállalkozásnak minősül, ha a Kkv. tv. 19. § 1. pont szerinti befektetők 25-50 %-ot birtokolnak a vállalkozás tőkéjéből vagy szavazati jogaiból);
- amelyeknél a vállalkozás 25%-nál kevesebbet birtokol egy vagy több másik vállalkozás tőkéjéből vagy szavazataiból (a magasabb értéket kell figyelembe venni);
- amelyeknél külső vállalkozások nem rendelkeznek 25%-os vagy azt meghaladó részesedéssel a vállalkozás tőkéjében vagy szavazati jogaiban (a magasabb értéket kell figyelembe venni).

Lehetséges, hogy a vállalkozásnak több befektetője is van, amelyek mindegyike 25 % alatti részesedéssel rendelkezik a vállalkozásban, és az mégis önállónak minősül, ha az említett befektetők nem kapcsolódnak egymáshoz (amennyiben mégis, a vállalkozást partner- vagy kapcsolódó vállalkozásnak kell tekinteni, a körülmények függvényében).

Önálló vállalkozásnál a besorolási adatokat kizárólag az adott vállalkozás nyilvántartása alapján kell meghatározni [Kkv. tv. 5. § (4) bekezdés], a rendelkezésre álló utolsó éves vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján. Éves beszámoló

molóval, egyszerűsített éves beszámolóval nem rendelkező, újonnan alapított vállalkozás esetében a tárgyévvel vonatkozó üzleti tervet kell figyelembe venni.

Partnervállalkozásnak minősülnek azok a vállalkozások, amelyek nem minősülnek kapcsolódó vállalkozásoknak, és amelyek között olyan kapcsolat áll fenn, hogy egy vállalkozás kizárólagosan vagy több kapcsolódó vállalkozással közösen valamely másik vállalkozás jegyzett tőkéjének vagy a szavazati jogának legalább 25%-ával rendelkezik [Kkv. tv. 4. § (2) bekezdés]. Ennek megfelelően a vállalkozás akkor minősül partnervállalkozásnak, ha

- egy másik vállalkozás tőkéjében vagy szavazati jogaiában 25 %-os, vagy ezt meghaladó mértékű részt birtokol, és/vagy egy másik vállalkozás 25 %-ot, vagy annál nagyobb részt birtokol az említett vállalkozásban, és
- a vállalkozás nem kapcsolódik más vállalkozáshoz (tehát a vállalkozás szavazati joga illetve tulajdoni részesedése a másik vállalkozásban – vagy fordítva – nem magasabb, mint 50 %, illetve a vállalkozás nem rendelkezik döntő irányítási, ellenőrzési joggal a másik vállalkozásban vagy fordítva, stb.).

Kapcsolódó vállalkozásnak minősülnek azok a vállalkozások, amelyeknél

- egy vállalkozás egy másik vállalkozásban a szavazatok többségével rendelkezik, vagy
- egy vállalkozás egy másik vállalkozásban jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők vagy a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza vagy visszahívja, vagy
- egy vállalkozás egy másik vállalkozás felett a tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött szerződés vagy a létesítő okirat rendelkezése alapján (a tulajdoni hányadtól, a szavazati aránytól, a megválasztási és visszahívási jogtól függetlenül) döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol, vagy
- egy vállalkozás egy másik vállalkozásban – más tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött megállapodás alapján – a szavazatok többségét egyedül birtokolja, vagy
- egy vállalkozás a Kkv. tv. 19. § 1. pontjában meghatározott befektetővel (befektetőkkel) áll az utóbbi felsorolás valamelyikében szereplő kapcsolatban (akár egy vagy több vállalkozáson keresztül), illetve amelyek az említett befektetői közvetlenül vagy közvetve részt vesznek az irányításban, vagy
- a vállalkozások egy természetes személy vagy közösen fellépő természetes személyek egy csoportja révén áll-

nak egymással kapcsolódó vállalkozási jogviszonyban, feltéve, hogy a vállalkozások a tevékenységüket vagy tevékenységük egy részét az érintett piacon vagy egymással szomszédos piacokon folytatják [Kkv. tv. 4. § (3)-(6) bekezdések].

A partner-, illetve kapcsolódó vállalkozói minőség kizárólag a Kkv. tv. alkalmazásában vállalkozásnak minősülő jogalanyokkal állhat fenn. A Kkv. tv. 19. § 5. pontja szerint vállalkozásnak minősül a gazdasági tevékenységet folytató jogalany, különösen az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, a gazdasági társaság, az ügyvédi iroda, a szövetkezet, a vízi társulat, a víziközmű társulat, az erdőbirtokossági társulat, továbbá a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet I. mellékletében meghatározott KKV kritériumoknak megfelelő mezőgazdasági termeléssel, halgazdálkodással, mezőgazdasági feldolgozással és forgalmazással, erdőgazdálkodással és vadgazdálkodással foglalkozó vállalkozás és természetes személyek.

Mivel a hazai kkv-szabályozás nem tesz különbséget bel-, illetve külföldi vállalkozás között, a partner-, illetve a kapcsolódó vállalkozási jogviszony bármely államban bejegyzett és adóügyi illetőségű adóalannyal fennállhat, ha az irányadó külföldi jog szerint vállalkozásnak, gazdasági tevékenységet végző jogalannak minősül.

Partner- vagy kapcsolódó vállalkozással rendelkező vállalkozásnál a besorolási adatokat az utolsó összevont (konszolidált) éves beszámoló alapján, ennek hiányában a vállalkozás nyilvántartása alapján kell meghatározni [Kkv. tv. 5. § (5) bekezdés]. Amennyiben nem áll rendelkezésre összevont (konszolidált) éves beszámoló, a vállalkozásnak az egyedi éves (egyszerűsített éves) beszámolójában – ennek hiányában a saját nyilvántartásában – szereplő adatokat kell figyelembe vennie, és ehhez kell hozzászámítania partner-, illetve kapcsolódó vállalkozásának (vállalkozásainak) adatait. Utóbbi érintett vállalkozások adatait is az érintett vállalkozások összevont (konszolidált) éves beszámolója alapján, ennek hiányában a vállalkozások nyilvántartása alapján kell meghatározni.

A partner-, illetve kapcsolódó vállalkozások adatait a besorolni kívánt vállalkozásnál az alábbiak szerint kell figyelembe venni. Partnervállalkozással rendelkező vállalkozás besorolási adataihoz a partnervállalkozás mutatóértékeit –

amely közvetlenül tulajdonosa az adott vállalkozásnak, vagy közvetlenül az adott vállalkozás tulajdonában van – a tőkeérdekeltségi, illetve a szavazati arányok közül a nagyobbak megfelelő arányban kell figyelembe venni. Keresztrészesedés esetén a magasabb százalékot kell alkalmazni. A partnervállalkozás(ok) adatainak meghatározásánál a partnervállalkozás(ok)hoz kapcsolódó vállalkozások adatait is teljes mértékben számításba kell venni, ha azok az összevont (konszolidált) éves beszámolóban nem szerepelnek. Ez azt jelenti, hogy mielőtt a besorolni kívánt vállalkozásnál a partnervállalkozás(ok) adatai a részesedési/szavazati aránynak megfelelően hozzáadásra kerülnének, a partnervállalkozásoknál figyelembe kell venni utóbbi kapcsolódó vállalkozásának (vállalkozásainak) adatait is, 100 %-os arányban.

Erre vonatkozó külön előírás hiányában a besorolni kívánt vállalkozásnál a partnervállalkozás partnervállalkozásának az adatait nem kell számításba venni.

Amennyiben a besorolni kívánt vállalkozás kapcsolódó vállalkozás(ok)kal rendelkezik, saját adataihoz teljes mértékben hozzá kell adni a vállalkozáshoz közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó vállalkozások adatait, ha az adatok az összevont (konszolidált) éves beszámolóban nem szerepelnek. Még mielőtt azonban a kapcsolódó vállalkozások adatait hozzászámítanánk a besorolni kívánt vállalkozás besorolási mutatóértékeihez, a kapcsolódó vállalkozások adataihoz arányosan hozzá kell adni a kapcsolódó vállalkozással olyan partnervállalkozási kapcsolatban lévő vállalkozások adatait, amelyek közvetlenül tulajdonosai a kapcsolódó vállalkozásnak, vagy közvetlenül a kapcsolódó vállalkozás tulajdonában vannak, kivéve, ha ezek az adatok az összevont (konszolidált) beszámolóban már szerepelnek.

Előfordulhat, hogy a partner-, illetve kapcsolódó vállalkozás(ok)kal rendelkező vállalkozások eltérő nyilvántartást vezetnek. A nem eva-alany gazdasági társaság besorolásánál, ha az Eva tv. szerinti adóalannyal áll partner-, vagy kapcsolódó vállalkozási jogviszonyban, az utóbbi vállalkozások adatai közül csak a foglalkoztatottak éves létszámát kell számításba venni. Fordított esetben, ha a besorolni kívánt vállalkozás eva-alany, míg a partner-, illetve kapcsolódó

vállalkozásai nem, a besorolni kívánt gazdasági társaság foglalkoztatotti létszám-adatai mellett figyelembe kell venni a partner-, illetve kapcsolódó vállalkozások összes, KKV minősítés alapjául szolgáló adatát (foglalkoztatotti létszám, éves nettó árbevétel, mérlegfőösszeg). Ha a partner-, vagy kapcsolódó vállalkozás egyéni vállalkozó, utóbbinál az adóbevallásában szereplő foglalkoztatotti létszám-adatokat kell figyelembe venni.

A Kkv. tv. 5. § (3) bekezdésében rögzített szabály alapján, amennyiben egy vállalkozás éves szinten túllépi a foglalkoztatotti létszám vagy pénzügyi határértékeket, vagy elmarad azoktól, akkor ennek eredményeként csak abban az esetben veszíti el, illetve nyeri el a közép-, kis- vagy mikro-vállalkozói minősítést, ha két egymást követő beszámolási időszakban túllépi az adott határértékeket vagy elmarad azoktól (*kétéves szabály*). Mivel 2019-től az Inno. tv. alkalmazásában a vállalkozások KKV besorolásánál a Kkv. tv. valamennyi előírását alkalmazni kell, így a kétéves szabályra is tekintettel kell lenni. Ez azt jelenti, hogy a KKV kategóriák közötti váltásra, továbbá valamely KKV kategóriába történő bekerülésre vagy a mikro-, kis- vagy közép-vállalkozói minősítés elvesztésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a besorolás alapját képező mutatóértékek két egymást követő beszámoló adatai alapján elmaradnak, vagy túllépik a vállalkozás korábbi besorolását eredményező mutatókat.

Előfordulhat, hogy a két utolsó rendelkezésre álló beszámoló adatai alapján azonos irányba történik változás, azonban a beszámolóokban szereplő adatok eltérő besorolást eredményeznének. Ennek feloldása érdekében ilyen esetekben az utolsó beszámoló alapján kell a minősítést elvégezni.

A kétéves szabály alapján addig nem módosul a vállalkozás KKV besorolása, ameddig nem áll rendelkezésre két olyan, egymást követő évben elfogadott beszámoló, amelynek mutatóértékei mindkét évben meghaladják a fennálló besorolás alapját képező adatokat, vagy elmaradnak azoktól.

3. Az innovációs járulék alapja és mértéke

Az innovációs járulékot az állami adóhatósághoz kell befizetni, a NAV Innovációs járulék beszedési számlára (számlaszám: 10032000-06056322, adónemkód 184).

Az innovációs járulék alapja a *helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény* (Htv.) 39. § (1) bekezdése alapján meghatározott adóalap, csökkentve a Htv. szerint kimutatott, külföldön lé

tesített telephelyre jutó iparüzési adóalaprész összegével. A járulék mértéke a járulékalap (vetítési alap) 0,3%-a.

A Htv. 39. § (1) bekezdése szerint az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve

- a) az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes összegével,
- b) az alvállalkozói teljesítések értékével,
- c) az anyagköltséggel,
- d) az alapkutató, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Az innovációs járulék alapjának megállapításánál tehát – hasonlóan a helyi iparüzési adó alapjának kiszámításához – a nettó árbevételből kell kiindulni, amelyet

- teljes mértékben csökkenteni kell az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel és az alapkutató, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével, illetve
- sávosan, a nettó árbevétel összegétől függően kell csökkenteni a sávokra jutó eladott áruk beszerzési értékével és közvetített szolgáltatások értékével.

A sávos adóalap-csökkentés összege a következőképpen alakul: a nettó árbevétel

- 500 millió forintot meg nem haladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összege,
- 500 millió forintot meghaladó, de 20 milliárd forintot meg nem haladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg, de legfeljebb az e sávba jutó nettó árbevétel 85%-a,
- 20 milliárd forintot meghaladó, de 80 milliárd forintot meg nem haladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg, de legfeljebb e sávba jutó nettó árbevétel 75%-a,
- 80 milliárd forintot meghaladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg, de legfeljebb az e sávba jutó nettó árbevétel 70%-a vonható le.

Az egyes sávokra jutó nettó árbevételt csökkentő összeget akként kell meghatározni, hogy az összes nettó árbevételt csökkentő összeget meg kell szorozni az adott sávba jutó nettó árbevétel összes nettó árbevételben képviselt arányának szorzatával. Ennek következtében megállapítható, hogy egy adott sávra mekkora mértékű csökkentő tétel jutna akkor, ha nem lenne érvényben az egyes sávok

vonatkozásában további korlátozás. Amennyiben az egyes sávokra jutó nettó árbevétel csökkentő összeg belefér az érintett sávra vonatkozó maximális mértékbe – ami a nettó árbevétel százalékos arányában rögzített –, az adott csökkentés teljes mértékben érvényesíthető. Ellenkező esetben legfeljebb az adott sávra jutó nettó árbevétel meghatározott %-a vonható le.

Vannak azonban olyan esetek, amikor az eladott áruk beszerzési értéke, illetve a közvetített szolgáltatások értéke a nettó árbevétel nagyságától függetlenül, 100 %-os mértékben levonható a nettó árbevételből. A Htv. 39. § (7) bekezdése sorolja fel az ide tartozó beszerzéseket, közvetített szolgáltatásokat.

A nettó árbevétel kapcsán a Htv. önálló definíciót tartalmaz – Htv. 52. § 22. pont –, amely nem egyezik meg az Szt. szerinti értékesítés nettó árbevételének fogalmával.

Az éves beszámolóját az IFRS-ek szerint készítő – hitelintézetnek, pénzügyi vállalkozásnak, biztosítónak, befektetési vállalkozónak nem minősülő – gazdasági társaság a nettó árbevételét nem a Htv. 52. § 22. pontja, hanem 40/C. §-a alapján határozza meg. Emellett az Inno. tv. 16. § (14) bekezdése kimondja, hogy amennyiben az adóalany az éves beszámolóját az Szt. 3. § (10) bekezdés 2. pontjában meghatározott IFRS-ek szerint állítja össze, járulékfizetési kötelezettsége megállapításakor köteles a Htv. 40/J-40/L. §-ában foglaltakat megfelelően alkalmazni.

4. A járulék-bevallási és megfizetési kötelezettség

A járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság a járulékot az üzleti évre állapítja meg. A naptári évtől eltérő üzleti évet választó járulékfizetésre kötelezett az üzleti év első napján hatályos jogszabályok szerint állapítja meg, vallja be, teljesíti járulékfizetési kötelezettségét és fizet előleget.

Az innovációs járulék alanyait előleg-megállapítási, bevallási és fizetési kötelezettség terheli, illetve az üzleti évük (adóévük) elteltét követően el is kell számolniuk az innovációs járulékkal.

Az innovációs járulék-előleggel kapcsolatos további szabály, hogy nem kell járulékelőleget bevallania a járulékfizetésre kötelezettnek megszűnésekor, továbbá, ha járulékbavallást a cégbejegyzési eljárás befejezése miatt ad be.

A járulékfizetésre kötelezett bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségének az Inno. tv. által nem szabályozott kérdéseiben, valamint a kötelezettség teljesítésének el-

lenőrzése tekintetében az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CL. törvény (Air.) és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) rendelkezéseit kell alkalmazni [Inno. tv. 16. § (12) bekezdés].

Az Inno. tv. eljárásjogi szabályai különbséget tesznek aszerint, hogy az adózó a 2019. évben első ízben válik-e innovációs járulék-kötelezetté.

4.1. Az újonnan – vagy ismételten – kötelezetté váló adózók innovációs járulékélelőleg- kötelezettsége

A 2019. évben első ízben kötelezetté váló adózók az Inno. tv. 16. § (9) bekezdése szerint állapítják meg járulékelőlegüket. A hivatkozott előírás szerint a járulékfizetésre kötelezettnek a járulékfizetési kötelezettség keletkezésének évében az adóévet megelőző adóév adatai alapján kell járulékelőlegét megállapítania és arról az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig járulékelőleg-bevallást benyújtania. A járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének első két előlegfizetési időszakára vonatkozóan az adózó az előlegfizetéssel egyidejűleg bevallást tesz. Az előleg mértéke a járulék várható éves összegének időarányos része. Nem lehet járulékelőlegét bevallani arra a negyedévre és a negyedév azon naptári hónapjára, amelyre az adózó már vallott be járulékelőlegét.

Az említett előírások nemcsak azokra a gazdasági társaságokra vonatkoznak, amelyek működésük során először 2019-ben válnak innovációs járulékkötelezetté, hanem azokra az adózókra is, amelyek valamilyen okból – például a mikro- vagy kisvállalkozási minőség elnyerése okán – a korábbi években kikerültek a törvény hatálya alól, majd 2019-ben újra visszakerülnek a kötelezettek közé (pl. mikro- vagy kisvállalkozási besorolás elvesztése).

Az érintett adózónak a 2019. adóév során három alkalommal kell járulékelőleg-bevallást benyújtania, a 1949-es jelű nyomtatványon. A bevallásokban – feltételezve, hogy a gazdasági társaság a naptári évvel megegyező adóév szerint működik – a következők szerint alakul a bevallási időszak, a benyújtási határidő, illetve a járulékalap.

Az első előlegfizetési időszak 2019. január 1-től 2019. március 31-ig terjed, melynek bevallási és befizetési határideje 2019. április 23. (2019. április 20-a

munkaszüneti nap) A második előlegfizetési időszak 2019. április 1-től 2019. június 30-ig tart, 2019. július 22-ei bevallási és befizetési határidővel (2019. július 20-a munkaszüneti nap). Mindkét esetben a 1949-es bevallás 01-es lapját kell kitölteni (a bevallás „C” blokkjában a bevallási kódnál 1-es jelöléssel), a járulékelőleg mértékét a járulék várható éves összegének időarányos része alapján kell meghatározni. Az innovációs járulék alapja ekkor a 2019. évre várható iparűzési adó alapja.

2019. május 31-éig a társaságnak be kell nyújtania a tárgyév harmadik 1949-es bevallását, ebben a bevallásban a 02-es lapot kell kitölteni és járulékelőlegét bevallani az első két előlegfizetési időszakot követő 12 hónapos, 2019. július 1-től 2020. június 30-ig terjedő időszakra (a bevallás „C” blokkjában a bevallási kódnál a 2-es számot kell feltüntetni). A várható éves innovációs járulék kötelezettség összegét tehát a második negyedéves előleg bevallása és befizetése előtt meg kell állapítani. Az első két negyedévet követő négy negyedévre fizetendő járulékelőlegét azonban – szemben az első két negyedévi előleggel – nem a 2019. évi várható adatok, hanem a tényleges, előző üzleti évi (2018-as), a Htv. 39. § alapján megállapított üzleti évi járulékalap összegéből kiindulva kell meghatározni (ha az előző adóév 12 hónapnál rövidebb volt, a járulékalapot évesíteni szükséges).

Ezt követően az adózó már az általános szabályok szerint fogja teljesíteni a járulékelőleg-bevallási kötelezettségeit, az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig (általános esetben május 31-ig), adózási módjától függően a '29, '29EUD, '43 vagy 'KIVA bevallásában.

Megjegyezzük, hogy a 1949 jelű bevallást – tekintettel arra, hogy kizárólag innovációs járulékelőleg bevallására szolgál – alapbevallásként lehet csak benyújtani, önellenőrzésre nincs lehetőség. A járulékelőleg-módosítást az adózó az illetékes adó- és vámhatósághoz benyújtott kérelem alapján kérheti.

A naptári évtől eltérő üzleti éves adózóknál az első, illetve második negyedévre vonatkozó innovációs járulékelőlegről benyújtandó bevallás határideje az adóév negyedik, illetve hetedik hónapjának 20. napja. Az érintett adózóknál az első két előlegfizetési időszakot követő 12 hónapos időszak (négy negyedévi előlegfizetési időszak) tekintetében az előremutató járulékelőleg bevallást a naptári évtől eltérő adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig kell benyújtani.

ni, amelyen – akár csak a naptári éveseknél – mind a négy időszak előremutató előlegösszege egyidejűként jeleníten-dő meg.

A vállalkozásoknak 2019 decemberében ismét meg kell becsülniük az éves szinten várható innovációs járulékköte-lezettségüket, mivel december 20-áig innovációs járulék-előleg kiegészítési bevallást kell tenniük a 1901 számú nyomtatványon, és az esetleges járulékelőleg-különbözetet is meg kell fizetniük.

A lenti táblázat rögzíti az újonnan kötelezetté vált adó-zók számára a bevallási határidőket.

Benyújtási határidő	Bevallási időszak	Bevallás tárgya	A bevallásban feltüntetett kötelezettség mértéke
2019. április 23. (naptári évtől eltérő üzleti éveseknél adóév negyedik hónapjának 20. napja)	2019. első negyedév (naptári évtől eltérő üzleti éves adózóknál az üzleti év első negyedéve)	az adóév első negyedévre vonatkozó innovációs járulékelőleg bevallása	az innovációs járulék várható éves összegének egy negyedévre eső része
2019. május 31. (naptári évtől eltérő üzleti éves adózóknál az adóév ötödik hónapjának utolsó napja)	2019. július 1-2020. június 30. (naptári évtől eltérő üzleti éves adózóknál a járulékbavallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra)	az adóév második negyedét követő 12 hónapos időszakra vonatkozó, előremutató innovációs járulékelőleg bevallása	a 2018. üzleti évi adatok alapján kerestzféléves, 12 hónapos időszakra eső járulékelőleg
2019. július 22. (naptári évtől eltérő üzleti éveseknél adóév hetedik hónapjának 20. napja)	2019. második negyedév (naptári évtől eltérő üzleti éves adózóknál az üzleti év második negyedéve)	az adóév második negyedévre vonatkozó innovációs járulékelőleg bevallása	az innovációs járulék várható éves összegének egy negyedévre eső része
2019. december 20. (naptári évtől eltérő üzleti éveseknél az adóév utolsó hónapjának 20. napja)	2019. (naptári évtől eltérő üzleti éves adózóknál a 2019-ben kezdődő üzleti év)	innovációs járulékelőleg kiegészítése a várható éves járulék összegére ¹	a várható fizetendő járulék és az adóévre már bevallott előlegek különbözete

4.2. Nem újonnan – vagy ismételtlen – kötelezetté váló adózók innovációs járulékelőleg- kötelezettsége

Az Inno. tv. 16. § (4) bekezdése alapján az adóévben járulékfizetésre kötelezettnek háromhavonként előleget kell fizetnie az előlegfizetési időszakot követő hónap 20. napjáig. Az adóév utolsó előlegfizetési időszakára vonatkozó

járulékelőleget a járulékfizetésre kötelezett az előlegkiegészítéssel egyidejűleg köteles teljesíteni. Az előlegfizetési időszakra fizetendő járulékelőleg mértéke a járulékelőleg egynegyede.

A hivatkozott rendelkezés alapján azoknak az adózóknak, akik 2019-ben nem újonnan – illetve nem ismételtlen – válnak innovációs járulékkötelezetté, szintén járulékelőleget kell fizetniük. Az említett előleg bevallására – attól függően, hogy társasági adó, kisvállalati adó vagy egyszerűsített vállalkozói adó alanyáról van szó – a '29, '29EUD, a 'KIVA, vagy a '43 nyomtatvány szolgál, amelyet az adóévet követő ötödik hónap utolsó napjáig kell benyújtani. Az említett nyomtatványon a járulékbavallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra járulékelőleget kell bevallani az előlegfizetési időszakokra eső egyenlő részletek feltüntetésével. A járulékelőleg az adóévet megelőző adóév fizetendő járulé-kának összege, ha az adóévet megelőző adóév időtartama 12 hónap volt (ettől eltérő esetben pedig az adóévet meg-előző adóév fizetendő járulékanak a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összege). Az előleget három-havonta szükséges megfizetni, mindig a harmadik hónapot követő hónap 20. napjáig, kivéve az adóév utolsó előlegfize-tési időszakára vonatkozó járulékelőleget, melyet az előleg-kiegészítéssel egyidejűen kell megfizetni, az adóév utolsó hónap 20. napjáig [Inno. tv. 19. § (5)-(6) bekezdés].

A járulékfizetésre kötelezettnek a járulékelőleget az adó-évben az adóévi várható fizetendő járulék összegére ki kell egészítenie. Az előleg-kiegészítésre kötelezett a várható fizetendő járulék és az adóévre már bevallott előlegek különbözetéről az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig bevallást nyújt be és ezzel egyidejűleg eleget tesz fizetési kötelezettségének [Inno. tv. 16. § (10) bekezdés]. Az előleg-kiegészítést a 1901 számú bevallás 01-es lapjának 7. során kell feltüntetni.

Az innovációs járulékelőleggel kapcsolatos további szabály, hogy az átalakulás napjától számított 30 napon belül a jogutód köteles a jogelőd által bevallott járulékelő-legből számított (az átalakulás formájától függően azzal egyező, összesített, megosztott) járulékelőleget bevallani, és ennek alapján köteles a bevallás esedékességének napjá-tól az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig járú-

1) december 20-áig (illetve az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig) kell megfizetni egyrészt a járulékelőleg-különbözetet, másrészt előreho-zott módon a negyedik negyedévi innovációs járulékelőleg összegét

lékelőleget fizetni. Kiválás esetén a fennmaradó gazdasági társaság e rendelkezés alkalmazásában jogutódnak is minősül. Az átalakulással, egyesüléssel, szétválással érintett adózó esetén a járulékkötelezett jogutód az átalakulás, egyesülés, szétválás napjától számított esedékességi időszakokra az innovációs járulékelőleget a '251 bevallásban vallja be.

4.3. Elszámolás az innovációs járulékkal

Az innovációs járulék adóévi összegét az adóévet követő adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig – nap-

tári év szerint működő adózó esetében adóévet követő május 31-éig – kell megállapítani, bevallani, illetve a jelzett dátumig kell a befizetett előleg, előleg-kiegészítés és a járulék éves összege közötti különbözetet befizetni (illetve a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni). Az adózó – annak függvényében, hogy melyik adónak az alapja – a '29-es, a 'KIVA vagy a '43-as adóbevalláson számol el innovációs járulékkötelezettségével. A soron kívüli eseménnyel érintett adózó esetében a '29EUD és a '71-es bevalláson történhet a járulékkötelezettség elszámolása.

DR. CSÁSZÁRNÉ DR. BALOGH DÓRA